

Concello de
Vilagarcía de Arousa
Conservatorio Profesional de Música

Programación
DIDÁCTICA
GAITA
Graos Elemental e Profesional

Índice

1.Introdución.....	6
1.1 Marco Legal	6
1.2 Características do centro	8
1.3 Características do alumnado.....	8
2.Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	10
2.1 Grao elemental	10
2.2 Grao Profesional.....	11
3.Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	12
4.Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Gaita.....	13
4.1 Grao elemental da materia de Gaita	13
4.1.1 Obxectivos.....	13
4.1.2 Contidos.....	13
4.1.3 Criterios de Avaliación do Grao Elemental.....	13
4.1.3.1 Procedementos e ferramentas de avaliación	14
4.1.3.2 .Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos.....	15
4.1.3.3 Sistema de control da asistencia do alumnado	16
4.1.3.4 Medidas de recuperación ao longo do curso académico	16
4.1.3.5 Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria	16
4.1.3.6 Procedemento de recuperación da convocatoria extraordinaria	17
4.1.3.7.Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	17
4.2 Grao profesional da materia de Gaita.....	13
4.2.1 Obxectivos.....	18
4.2.2 Contidos.....	18
4.2.3. Criterios de Avaliación do Grao Profesional.....	19
4.2.3.1 Procedementos e ferramentas de avaliación	20
4.2.3.2 Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos.....	20
4.2.3.3 Sistema de control da asistencia do alumnado	21
4.2.3.4 Medidas de recuperación ao longo do curso académico	21
4.2.3.5 Procedementos de recuperación da convocatoria ordinaria	22
4.2.3.6 Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria	22
4.2.3.7 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	22
5.Metodoloxía	23
5.1 Principios metodolóxicos	23
5.2 Métodos didácticos	24
6. Atención á diversidade.....	25
7. Temas transversais	26

7.1 Educación en valores	26
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	27
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	28
8.1 Actos institucionais	28
8.2 Cursos e clases maxistras	29
8.3 Audicións.....	29
8.4 Outros	29
9. Secuenciación por cursos	30
9.1 Curso: 1º de grao elemental	30
9.1.1 Obxectivos.....	30
9.1.2 Contidos	30
9.1.3 Criterios de avaliación.....	31
9.1.3.1 Mínimos esixibles	31
9.1.4 Recursos didácticos	31
9.2 Curso: 2º de grao elemental	32
9.2.1 Obxectivos.....	32
9.2.2 Contidos	32
9.2.3 Criterios de avaliación.....	32
9.2.3.1 Mínimos esixibles	33
9.2.4 Recursos didácticos	33
9.3 Curso: 3º de grao elemental	34
9.3.1 Obxectivos.....	34
9.3.2 Contidos	34
9.3.3 Criterios de avaliación.....	34
9.3.3.1 Mínimos esixibles	35
9.3.4 Recursos didácticos	35
9.4 Curso: 4º de grao elemental	36
9.4.1 Obxectivos.....	36
9.4.2 Contidos	36
9.4.3 Criterios de avaliación.....	36
9.4.3.1 Mínimos esixibles	37
9.4.4 Recursos didácticos	37
9.5 Curso: 1º de grao profesional	38
9.5.1 Obxectivos.....	38
9.5.2 Contidos	38
9.5.3 Criterios de avaliación.....	38
9.5.3.1 Mínimos esixibles	39
9.5.4 Recursos didácticos	39
9.6 Curso: 2º de grao profesional	40

9.6.1 Obxectivos.....	40
9.6.2 Contidos	40
9.6.3 Criterios de avaliación.....	40
9.6.3.1 Mínimos esixibles	40
9.6.4 Recursos didácticos	41
9.7 Curso: 3º de grao profesional	42
9.7.1 Obxectivos.....	42
9.7.2 Contidos	42
9.7.3 Criterios de avaliación.....	42
9.7.3.1 Mínimos esixibles	42
9.5.4 Recursos didácticos	43
9.8 Curso: 4º de grao profesional.....	44
9.8.1 Obxectivos.....	44
9.8.2 Contidos	44
9.8.3 Criterios de avaliación.....	44
9.8.3.1 Mínimos esixibles	44
9.8.4 Recursos didácticos	45
9.9 Curso: 5º de grao profesional.....	46
9.9.1 Obxectivos.....	46
9.9.2 Contidos	46
9.9.3 Criterios de avaliación.....	46
9.9.3.1 Mínimos esixibles	46
9.9.4 Recursos didácticos	47
9.10 Curso: 6º de grao profesional.....	48
9.10.1 Obxectivos.....	48
9.10.2 Contidos	48
9.10.3 Criterios de avaliación.....	48
9.10.3.1 Mínimos esixibles	49
9.10.4 Recursos didácticos	49
10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	50
11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	51
12. ANEXOS	52
12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional.....	52
12.1.1 Normativa Xeral	52
12.1.2 Exame.....	53
12.1.3 Criterios de avaliación.....	53
12.1.4 Repertorio orientador.....	53
12.2 Probas de acceso a outros cursos do grao elemental (2º, 3º e 4º cursos).....	54
12.2.1 Normativa Xeral	54

12.2.2 Exame.....	55
12.2.3 Criterios de avaliación.....	55
12.2.4 Repertorio orientador.....	55
12.3 Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º,5º e 6º cursos).....	55
12.3.1 Normativa Xeral	55
12.3.2 Exame.....	56
12.3.3 Criterios de avaliación.....	56
12.3.4 Repertorio orientador.....	57
12.4 Premios Fin de Grao	57
12.4.1 Contidos da proba	57
12.4.2 Criterios de avaliación.....	57
12.5 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais	57

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Gaita está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos catro cursos do grao elementale dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Vento e Percusión de acordo co currículo oficial vixente para a materia eco proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materias e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza- aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os documentos legais que figuran a continuación, tendo presente o reflectido no Artigo 1.2 do Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos Conservatorios que explicita *“Tamén será de aplicación aos conservatorios de música e de danza de titularidade das entidades locais, e aos centros privados de ensinanza de música e de danza en todos aqueles aspectos que non contraveñan o establecido na súa lexislación específica e os límites fixados por ela”*. Figuran clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **REAL DECRETO 428/2013, do 14 de xuño**, polo que se establecen as especialidades docentes do Corpo de Profesores de Música e Artes Escénicas vinculadas ás ensanzas de Música e Danza.
- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.

- **CIRCULAR 6/2012** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se determinan as titulacións mínimas esixibles para a importación das ensinanzas regradas de música nos Conservatorios de Música non dependentes da Consellería de Cultura, Educación e O.U. , e nos centros autorizados.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nosque se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

A creación do Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa ven reflectida no Decreto 222/2000, de 13 de setembro, e autorizada a súa posta en funcionamento pola Orde do 6 de xullo de 2005, ámbalas dúas da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

É un centro público e oficial no que se imparten na actualidade os graos elemental e profesional das ensinanzas de réxime especial de música reguladas pola Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.

Sito no Auditorio Municipal de Vilagarcía de Arousa, na Avida. da Mariña nº 27.

O centro sitúase na bisbarra do Salnés. A actividade musical da zona xira en torno á existencia deste centro, de bandas de música, asociacións culturais e coros. Existe en Vilagarcía de Arousa, e tamén de titularidade municipal, unha Escola Municipal de Música así coma escolas de música privadas. O mesmo sucede noutros municipios da comarca.

O propio Conservatorio e o Concello de Vilagarcía de Arousa, programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, Masterclass, Seminarios, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 125 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría do alumnado pertence ao Concello de Vilagarcía de Arousa aínda que tamén é salientable o número de alumnos/as doutros concellos limítrofes.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- O interese polo estudo dunha especialidade instrumental.
- A calidade da ensinanza.
- A localización do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanza artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

- a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmonicamente ao conxunto.
- g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanza profesional de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Gaita

4.1 Grao elemental da materia de Gaita

No Anexo II do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, establécense os obxectivos, contidos e criterios de avaliación sobre os que se basa a presente programación e que son os que se citan a continuación:

4.1.1 Obxectivos

O ensino da gaita no grao elemental terá como obxectivo o desenvolvemento das capacidades seguintes:

- a) Alcanzar un control suficiente do tempero e unha certa práctica na preparación dos elementos da gaita que permitan obter unha correcta afinación e un mínimo de calidade sonora.
- b) Adquirir unha dixitación e técnica de base que posibilite interpretar un repertorio axeitado para este nivel procedente da tradición musical de Galicia, principalmente, e das cornamusas máis afíns.
- c) Dominar os recursos básicos de ornamentación e articulación, así como a súa tipificación, clasificación e representación gráfica.
- d) Demostrar os coñecementos fundamentais sobre a música e a historia deste instrumento, así como a súa situación no contexto da familia das cornamusas.
- e) Interpretar de memoria o repertorio estudado.

9.1.2 Contidos

- Coñecemento da técnica e ornamentación de base, así como a representación desta.
- Exercicios, estudos e pezas propias deste nivel.
- Experiencia no mantemento, na preparación e na afinación da gaita.
- Cultura xeral sobre a música e a historia do instrumento, así como daqueles máis próximos.
- Práctica e improvisación do preludio.

4.1.3 Criterios de Avaliación do Grao Elemental

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo/a propio/a profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexeráse por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística; a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

1. Coñecemento do instrumento e a súa morfoloxía
2. Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
3. Memorizar textos musicais concordantes co nivel educativo
4. Demostrar a correcta asimilación da técnica do brazo esquerdo e de estabilidade dos on.
5. Avaliación continua de actitudes, procedementos e conceptos asimilados polo/a alumno/a.
6. Lectura á vista de pequenos fragmentos

4.1.3.1 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación ten dúas vertentes:

- **Avaliación continua.** O/A profesor/a valorará de forma constante o progreso do/a alumno/a durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións ao longo do curso, concertos de alumnos/as e audicións de aula, onde o/a profesor/a valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do/a alumno/a nestes eventos. Para a avaliación das mesmas utilizarase a folla de calibración (Ver anexo 12.5).

4.1.3.2 Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos

1	Carencia total de traballo individual
---	---------------------------------------

2	Graves dificultades coa lectura e interpretación das notas e do ritmo
-	Interrupcións frecuentes
3	Acusada falta do control do son Escaso dominio da obra
	Falta de control técnico das diferentes seccións da obra

4	Insuficiencia do nivel preciso e aceptable segundo os criterios de avaliación de cada curso
	Falta de continuidade na interpretación Pobre recuperación dos atrancos Erros de lectura, afinación e ritmo Baixa calidade do son
	Falta de preparación xeral
	Actitude negativa e falta de interese na materia

5	Seguridade xeral na lectura (notas e ritmo) Traballo técnico adecuado
-	Continuidade na interpretación da obra Limitación no uso de recursos musicais
6	Evidencia dunha coidada preparación

7	Interpretación realizada con seguridade técnica Evidencia de control do son e da afinación Tempo adecuado e mantido
-	
8	Uso correcto das dinámicas e do fraseo
	Capacidade de resposta ó estilo

9	Interpretación creativa realizada con fluidez e seguridade técnica
-	Dominio da memoria
1	Atención ás dinámicas e o fraseo Control do son e da afinación
0	Tempo axeitado dende o punto de vista musical
	Comprensión dos detalles musicais e do carácter e estilo da obra

4.3.3.3 Sistema de control da asistencia do alumnado

Co obxectivo de controlar a asistencia do alumnado ás actividades lectivas deste centro, se contabilizarán as faltas de asistencia do seguinte xeito:

O alumnado que supere ás **TRES** faltas de asistencia **trimestrais** para materias dunha sesión semanal e **CATRO** faltas de asistencia para materias de dúas sesións semanais poderá ser avaliado en cada trimestre mediante unha proba específica. O profesorado desenvolverá esta proba no horario asignado ao/á alumno/a, no caso das materias individuais. No suposto das materias colectivas o profesorado indicará ao alumnado a data e hora de realización da proba.

O profesorado das diferentes materias deberá notificar ao titor/a e á Xefatura de Estudos cando o seu alumnado acade o número de faltas sinalado. A Comisión de Coordinación Pedagóxica será o órgano que resolverá as incidencias ou casos excepcionais que podan acontecer.

- **Materias de 1 sesión semanal:** Instrumento, Piano complementario, Orquestra, Conxuntos, Novas tecnoloxías aplicadas á música, Itinerario de Fundamentos de Composición, Técnicas de Composición aplicadas á didáctica, Repentización e acompañamento, Música de cámara, Educación auditiva e vocal e Coro.
- **Materias de 2 sesións semanais:** Linguaxe musical (elemental e profesional), Harmonía, Análise e Historia da música.

4.1.3.4 Medidas de recuperación ao longo do curso académico

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

4.1.3.5 Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria

No suposto en que sexa necesario o/a alumno/a terá dereito a realizar un exame ao final do curso académico. Consistirá nunha proba práctica, onde o/a alumno/a presentará un programa cun número de obras segundo o disposto nesta programación e proposto polo/a profesor/a para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.1.3.6 Procedemento de recuperación da convocatoria extraordinaria

Consistirá nunha proba práctica a celebrar nas datas que indique a Xefatura de Estudos do centro, na que o/a alumno/a presentará un programa segundo o reflectido no Informe da materia que se lle entregará xunto co Boletín de Cualificacións finais. Na devandita proba o/a alumno/a terá que amosar ter acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.1.3.7 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso ao que aspira a acceder.

O profesorado titor/a será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula informando ás familias, e solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias que cursa o/a alumno/a.

O profesorado das distintas materias informarán por escrito en relación ás capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos reflectidos nas diferentes programacións.

No suposto de que todos os informes sexan favorables, o/a titor/a presentará a proposta á dirección do Centro que a elevará ao Consello Escolar para a súa aprobación definitiva.

4.2 Grao Profesional da materia de Gaita

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, figuran no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música e son os seguintes:

4.2.1 Obxectivos

As ensinanzas de gaita dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como alcanzar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- b) Demostrar unha autonomía progresivamente maior na utilización dos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, vibrato, etc.
- c) Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilízalas, dentro das esixencias do nivel, no repertorio propio.
- d) Practicar música de conxunto, nas formacións propias do instrumento.
- e) Ser consciente da importancia do traballo de investigación etnomusicolóxica como fonte de inspiración e coñecemento, así como o deber de preservar o patrimonio da música tradicional.
- f) Adquirir a suficiente destreza no mantemento do instrumento e a elaboración dos elementos básicos para a produción do son.
- g) Ser capaz de ornamentar de acordo con criterios estilísticos, así como fomentar a capacidade de creación e improvisación de elementos estilísticos propios.
- h) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- i) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.

4.2.2 Contidos

- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos con especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
- Estudo do repertorio para gaita solista, cuarteto tradicional, bandas e formaciónsfolk.
- Exercicio de improvisación e variacións sobre melodías de corte tradicional.

- Práctica de transcripción e adaptación á gaita de repertorio proveniente doutras cornamusas.
- Estudo fonográfico e bibliográfico sobre a música tradicional e a expansión da cornamusa no mundo.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Práctica de conxunto.

4.2.3 Criterios de Avaliación do Grao Profesional

- a) Utilizar o esforzo muscular, a respiración e relaxación adecuados ás esixencias da execución instrumental. Con este criterio preténdese avaliar o dominio da coordinación motriz e o equilibrio entre os indispensábeis esforzos musculares que require a execución instrumental e o grao de relaxación necesaria para evitar tensións que conduzan a unha perda de control na execución.
- b) Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnico e teóricos necesarios para alcanzar unha interpretación adecuada.
- c) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.
- d) Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio. Con este criterio preténdese avaliar a autonomía do alumnado e a súa competencia para emprender o estudo individualizado e a resolución dos problemas que se lle susciten no estudo.
- e) Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación sobre o instrumento. Este criterio avalía a competencia progresiva que adquirere o alumnado na lectura a primeira vista así como a súa desenvolvemento para abordar a improvisación no instrumento aplicando os coñecementos adquiridos.
- f) Interpretar obras das distintas épocas e estilos como solista e en grupo. Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e das súas obras mais representativas, así como o grao de sensibilidade e imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.
- g) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mediante este criterio valorase o dominio e a comprensión que o alumnado posúe das obras, así como a capacidade de concentración sobre o resultado sonoro delas.
- h) Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical. Este criterio avalía o concepto persoal

estilístico e a liberdade de interpretación dentro do respecto ao texto.

- i) Mostrar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos. Con este criterio queres comprobar o desenvolvemento que o alumnado alcanzou en canto aos hábitos de estudo e a capacidade de autocrítica.
- j) Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística. Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de autocontrol e gra de madureza da súa natureza artística.

4.2.3.1 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación ten dúas vertentes:

Avaliación continua. O/A profesor/a valorará de forma constante o progreso do/a alumno/a durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.

Avaliación puntual. Organizaranse audicións ao longo do curso, concertos de alumnos/ase audicións de aula, onde o/a profesor/a valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do/a alumno/a nestes eventos. Para a avaliación das mesmas utilizarase a folla de calibración (Ver anexo 12.5).

4.2.3.2 Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos

1	Carencia total de traballo individual
2	Graves dificultades coa lectura e interpretación das notas e do ritmo
-	Interrupcións frecuentes
3	Acusada falta do control do son Escaso dominio da obra Falta de control técnico das diferentes seccións da obra
4	Insuficiencia do nivel preciso e aceptable segundo os criterios de avaliación de cada curso Falta de continuidade na interpretación Pobre recuperación dos atrancos Erros de lectura, afinación e ritmo Baixa calidade do son Falta de preparación xeral Actitude negativa e falta de interese na materia

5	Seguridade xeral na lectura (notas e ritmo)Traballo técnico adecuado
-	
6	Continuidade na interpretación da obra Limitación no uso de recursos musicais
	Evidencia dunha coidada preparación

7	Interpretación realizada con seguridade técnicaEvidencia de control do son e da afinación Tempo adecuado e mantido
-	
8	Uso correcto das dinámicas e do fraseo
	Capacidade de resposta ó estilo

9	Interpretación creativa realizada con fluidez e seguridade técnica
-	Dominio da memoria
1	Atención ás dinámicas e o fraseoControl do son e da afinación
0	Tempo axeitado dende o punto de vista musical
	Comprensión dos detalles musicais e do carácter e estilo da obra

4.2.3.3 Sistema de control da asistencia do alumnado

Co obxectivo de controlar á asistencia do alumnado ás actividades lectivas deste centro, se contabilizarán as faltas de asistencia do seguinte xeito:

O alumnado que supere ás **TRES** faltas de asistencia **trimestrais** para materias dunha sesión semanal e **CATRO** faltas de asistencia para materias de dúas sesións semanais poderá ser avaliado en cada trimestre mediante unha proba específica. O profesorado desenvolverá esta proba no horario asignado ao/á alumno/a, no caso das materias individuais. No suposto das materias colectivas o profesorado indicará ao alumnado a data e hora de realización da proba.

O profesorado das diferentes materias deberá notificar ao/á titor/a e á Xefatura de Estudos cando o seu alumnado acade o número de faltas sinalado. A Comisión de Coordinación Pedagóxica será o órgano que resolverá as incidencias ou casos excepcionais que podan acontecer.

- **Materias de 1 sesión semanal:** Instrumento, Piano complementario, Orquestra, Conxuntos, Novas tecnoloxías aplicadas á música, Itinerario de Fundamentos de Composición, Técnicas de Composición aplicadas á didáctica, Repentización e acompañamento, Música de cámara, Educación auditiva e vocal e Coro.
- **Materias de 2 sesións semanais:** Linguaxe musical (elemental e profesional), Harmonía, Análise e Historia da música.

4.2.3.4 Medidas de recuperación ao longo do curso académico

Consistirá nunha proba onde alumnado debera´ presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

4.2.3.5 Procedementos de recuperación da convocatoria ordinaria

No suposto en que sexa necesario o/a alumno/a terá dereito a realizar un exame ao final do curso académico.

Consistirá nunha proba práctica, onde o/a alumno/a presentará un programa cun número de obras segundo o disposto nesta programación e proposto polo/a profesor/a para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.2.3.6 Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria

Consistirá nunha proba práctica a celebrar nas datas que indique a Xefatura de Estudos do centro, na que o/a alumno/a presentará un programa segundo o reflectido no Informe da materia que se lle entregará xunto co Boletín de Cualificacións finais. Na devandita proba o/a alumno/a terá que amosar ter acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.2.3.7 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso ao que aspira a acceder.

O profesorado titor/a será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula informando ás familias, e solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias que cursa o/a alumno/a.

O profesorado das distintas materias informarán por escrito en relación ás capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos reflectidos nas diferentes programacións.

No suposto de que todos os informes sexan favorables, o/a titor/a presentará a proposta á dirección do Centro que a elevará ao Consello Escolar para a súa aprobación definitiva.

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza da materia de Gaita, ao ter unha maior carga de traballo individual, as técnicas de ensinanza serán individuais e activas, e o método a empregar será a auto aprendizaxe guiada, onde o/a profesor/a en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nas metas ou proxectos establecidos, desde a preparación de obras e estudos hasta un programa de concerto.

Para dar resposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rexen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de Gaita require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios que se poidan realizar, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos/as alumnos/as non repitan soamente o que dicimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.

- **Interdisciplinarietà:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo/a alumno/a realízase construindo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os/as alumnos/as que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os/as alumnos/as aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidade e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de Gaita teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que expoñan diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos/as nenos/as, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno/a.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Expor actividades de diferente dificultade e integrar aos/ás alumnos/as na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos/as

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo próximo ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto ton muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertenzan.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto produtivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos/ás compañeiros/as, ao material da aula, ao/á profesor/a, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

O centro debe contar con algún equipo informático con conexión a Internet a disposición de profesores/as e alumnos/as. Para esta materia a rede é unha importante fonte de información, tanto para a consulta de fondos de bibliotecas, lectura de artigos especializados sobre a materia, busca de partituras, arquivos de audio, ou libros especializados, etc. A biblioteca- fonoteca- videoteca do centro convértese no lugar máis adecuado para a obtención de información, deberemos animar e axudar aos/ás alumnos/as a utilizar este espazo con aproveitamento. É recomendable usar na aula tecnoloxías da información e da comunicación, sempre que contemos con recursos que nolo permitan.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Segundo o establecido no Proxecto Educativo de Centro en referencia ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas:

A. Terán a consideración de **actividades complementarias** as organizadas durante o horario escolar polo Conservatorio, da acordo cos seus proxectos e programacións e que teñen un carácter diferenciado das actividades propiamente lectivas, polo momento, espazo ou recursos que utilizan.

Son actividades complementarias fixas as seguintes:

- Audicións
- Concertos trimestrais e finais
- Aqueloutras que así o determine o centro a través dos órganos competentes.

B. Terán a consideración de **actividades extraescolares** as encamiñadas a potenciar a apertura do centro ó seu entorno e á procura da formación integral do alumnado. As actividades extraescolares realizaranse, sempre que sexa posible, fora do horario lectivo, terán carácter voluntario para o alumnado e buscarán a implicación activa de toda a comunidade educativa.

Son actividades extraescolares as seguintes:

- Os intercambios educativos/culturais con outros centros
- As viaxes, excursións ou saídas culturais
- Os cursos ou cursiños
- Aqueloutras que así o determine o centro a través dos órganos competentes.

C. Poderanse organizar outras actividades no centro a proposta de calquera membro da comunidade educativa que sexan de interese tanto para o centro coma para os destinatarios aos que vai dirixida. En calquera caso as propostas doutras actividades deberán seguir os puntos enumerados anteriormente no apartado que corresponda.

O alumnado do centro terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende os distintos Departamentos, agás nas audicións, onde si deberán participar.

8.1 Actos institucionais

Dende hai xa varios cursos académicos temos xa institucionalizados unha serie de concertos, de xeito que pasarán a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do alumnado do centro sería nos seguintes actos:

- Concerto de Santa Cecilia: Terá lugar ao redor do 22 de novembro de cada ano.

- Concerto de Nadal : a celebrar na dúas semanas anteriores ás vacacións de Nadal.
- Concerto das Letras Galegas: coincidindo coa celebración desta data no mes de maio de cada ano.
- Concerto Fin de Grao: a celebrar a finais do mes de maio de cada ano, en ocasións coincidindo co Concerto das Letras Galegas.
- Concerto de Fin de Curso: a celebrar antes da avaliación final do curso.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez propostos no departamento correspondente trasladaranse ao Claustro de profesores e Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que os diferentes departamentos teñan algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro para incluíla na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

8.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, o centro organizará audicións públicas de alumnos/as que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso.

O centro organizará dous ou tres períodos de audicións anuais, nas que o alumnado deberá participar como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o seu/súa profesor/a lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

8.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, ou ben polo Concello de Vilagarcía de Arousa a través dos distintos departamentos ou Concellerías. O profesorado poderá propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de gaita dos graos elemental e profesional por cursos.

9.1 Curso: 1º de grao elemental

9.1.1 Obxectivos

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía.
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais básicos.
- Aplicar ao instrumento os coñecementos de linguaxe musical.
- Practicar a lectura a primeira vista.
- Coñecer e identificar (visual e auditivamente) os instrumentos galegos máis característicos
- Interpretar un repertorio de estética tradicional coa frauta.
- Interpretar preludios
- Adquirir coñecementos básicos sobre a historia da gaita e a súa evolución.
- Fomentar a percepción auditiva do/a alumno/a.
- Estimular o interese musical do/a alumno/a,
- Iniciar ó manexo do fol
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.1.2 Contidos

- Descrición, mantemento e coidados do instrumento.
- Posición das mans no punteiro e a frauta adaptada.
- Coñecemento das notas básicas SI-DÓ 8va. (SIb coma vehículo de iniciación).
- Exercicios en dó maior. A escala de dó maior
- Práctica de Preludios básicos.
- Características da escrita para gaita.
- Repetición de notas: picados
- Repertorio: melodías populares e tradicionais galegas sinxelas música galega de fácil execución Técnica instrumental básica.
- Práctica simultánea: frauta e gaita (sen ronco).
- Práctica de notas tenidas na gaita.
- Ritmos tradicionais básicos: coñecemento e identificación.

- Audicións comentadas de música tradicional.
- Aprendizaxe de música de ouvido.
- Prácticas de escritura musical.
- Planificación e organización para a asistencia e participación en concertos.
- Fases do manexo do fol.

9.1.3 Criterios de avaliación

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Interpretar de memoria textos musicais concordantes co nivel educativo
- Amosar un control mínimo do manexo do fol
- Ler a vista de obras ou estudos de baixa dificultade
- Interpretar en público obras ou estudos do nivel correspondente

9.1.3.1 Mínimos esixibles

- Ler a primeira vista fragmentos de obras de dificultade baixa
- Manter a estabilidade sonora na execución de notas longas
- Interpretar en público de memoria unha ou máis obras do repertorio

9.1.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador:

- Estudos 1 ó 10 do Caderno de gaita galega nº4
- Alborada de Corcubión
- Pasodobre de Mallou

Libros de consulta:

Cancionero musical de Galicia

Cadernos de gaita galega nº4: Estudos, vol.1. Xosé Miguélez Saínza

Método de gaita galega vol.1. Xaquín Xesteira Losada

9.2 Curso: 2º de grao elemental

9.2.1 Obxectivos

- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento
- Iniciar a afinación do punteiro
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais.
- Interpretar un repertorio de estética tradicional coa gaita
- Interpretar preludios
- Coñecer as características da escritura para gaita.
- Aplicar no instrumento os coñecementos de linguaxe musical.
- Fomentar da percepción auditiva do/a alumno/a.
- Estimular o interese musical do/a alumno/a
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.
- Practicar a lectura a primeira vista.

9.2.2 Contidos

- Mantemento e coidados do instrumento.
- Morfoloxía e coidados da palleta e pallóns
- Iniciación á afinación do punteiro.
- Iniciación á afinación do ronco.
- Exercicios básicos para gaita: práctica de intervalos de 3ª e 5ª.
- Repetición de notas: picado e batemento.
- Exercicios e escalas de dó maior, fa maior e re menor.
- Características da escritura para gaita.
- Técnica instrumental básica.
- Prácticas de escritura musical.
- Ritmos tradicionais básicos: coñecemento e identificación.
- Audicións comentadas, facendo mención á rítmica, afinación, estruturas formais e instrumentación.
- Aprendizaxe de música de oído.

9.2.3 Criterios de avaliación

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Interpretar de memoria textos musicais concordantes co nivel educativo
- Amosar un control mínimo do manexo do fol co ronco activo
- Ler a vista de obras ou estudos de baixa dificultade.
- Mostrar unha progresiva sensibilidade auditiva respecto á afinación do ronco.
- Interpretar en público obras ou estudos do nivel correspondente.

9.2.3.1 Mínimos esixibles

- Interpretar en público de memoria tres obras do repertorio
- Ser capaz de afinar o ronco con axuda do/a profesor/a
- Ler a primeira vista pezas e estudos sinxelos
- Amosar un mínimo dominio do uso do fol

9.2.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- Estudos 11 ó 20 do *Caderno de gaita galega nº4*.
- Xota de Ourense
- Pasodobre de San Roque

Libros de consulta:

- *Cancionero musical de Galicia*
- *Cadernos de gaita galega nº4: Estudos, vol.1*. Xosé Miguélez Saínza
- *Método de gaita galega vol.1 e vol.2*. Xaquín Xesteira Losada

9.3 Curso: 3º de grao elemental

9.3.1 Obxectivos

- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento.
- Afinar o punteiro e o ronco con axuda.
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais.
- Interpretar un repertorio tradicional e de autor
- Interpretar preludios improvisados
- Iniciar a ornamentación
- Aplicar os coñecementos de linguaxe musical.
- Práctica da lectura a primeira vista.
- Desenvolver a sensibilidade auditiva do alumnado.
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.3.2 Contidos

- Exercicios e escalas de la menor e dó menor.
- Exercicios básicos intervalo de 6a, picados e batementos (combinados).
- Continuación de Preludios.
- Pezas a tempos rápidos en dó maior
- Iniciación á ornamentación.
- Cortes de son
- Prácticas de ouvido.
- Pezas de autor de corte tradicional axeitadas ó nivel.
- Iniciación aos silencios na Gaita.
- Práctica de conxunto coa docente.

9.3.3 Criterios de avaliación

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Interpretar de memoria textos musicais concordantes co nivel educativo
- Amosar control no manexo do fol co ronco activo

- Ser capaz de cortar o son do ronco.
- Ler a vista de obras ou estudos de baixa dificultade.
- Mostrar unha progresiva sensibilidade auditiva respecto á afinación do ronco e o punteiro.
- Interpretar en público obras ou estudos do nivel correspondente.

9.3.3.1 Mínimos esixibles

- Interpretar en público de memoria tres obras do repertorio
- Ser capaz de afinar o ronco e o punteiro con axuda do profesor/a
- Ler a primeira vista pezas e estudos sinxelos
- Amosar un dominio mínimo no uso do fol nos cortes

9.3.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- Estudos 21 ó 30 do Caderno de gaita galega nº4
- Chicago. Pepe Vaamonde
- A Reviravolta. Moxenas
- Aires de Carnaval. Rep. dos Campaneiros

Libros de consulta:

- *Cadernos de gaita galega nº4: Estudos, vol. 1.* Xosé Miguélez Saínza
- *Doce polainas enteiras.* Ed. Astrid Filgueira e José Presedo

9.4 Curso: 4º de grao elemental

9.4.1 Obxectivos

- Empregar o segundo rexistro no repertorio
- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento
- Afinar o punteiro e o ronco
- Coñecer a grandes liñas da historia da gaita e o folclore galego, así como os gaiteiros e grupos mais característicos.
- Interpretar repertorio tradicional e de autor/a
- Interpretar preludios improvisado, algún deles en do menor.
- Coñecer a ornamentación básica.
- Transcribir auditivamente pezas sinxelas.
- Practicar a lectura a primeira vista.
- Fomentar percepción auditiva do/a alumno/a.
- Estimular o interese musical do/a alumno/a,
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.4.2 Contidos

- Afinación de punteiro e bordóns
- Práctica do segundo rexistro
- Práctica de preludios Improvisados
- Introducción ó V pechado
- Mordentes e vibrato
- Exercicios en todo o rexistro do instrumento.
- Exercicios de picado-batemento e batemento-picado.
- Exercicios cromáticos.
- Transcrición á partitura de pezas tradicionais sinxelas

9.4.3 Criterios de avaliación

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Interpretar de memoria textos musicais concordantes co nivel educativo

- Amosar control no manexo do fol no uso do segundo rexistro
- Ser capaz de cortar o son do ronco.
- Ler a vista de obras ou estudos de baixa dificultade.
- Mostrar unha progresiva sensibilidade auditiva respecto á afinación do ronco e o punteiro.
- Interpretar en público obras ou estudos do nivel correspondente.

9.4.3.1 Mínimos esixibles

- Interpretar en público de memoria tres obras do repertorio
- Ser capaz de afinar o ronco e o punteiro con axuda do/a profesor/a
- Ler a primeira vista pezas e estudos sinxelos
- Amosar un dominio mínimo no uso do fol no segundo rexistro

9.4.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- Estudos 31 ó 40 do Caderno de gaita galega nº4.
- Muiño de Peizás. Raúl Galego
- Xota de Riomao. Xoaquín Freixeiro

Libros de consulta:

- *Cadernos de gaita galega nº4: Estudos, vol. 1.* Xosé Miguélez Saínza
- *Doce polainas enteiras.* Ed. Astrid Filgueira e José Presedo

9.5 Curso: 1º de grao profesional

9.5.1 Obxectivos

- Fomentar o interese musical do alumnado.
- Interpretar o repertorio prestando atención á ornamentación e articulación
- Iniciar a práctica do segundo rexistro do instrumento
- Mostrar coñecementos das diferentes escalas
- Practicar o uso dos diferentes bordóns.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Asentar o uso de ornamentación e articulación
- Asentar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.5.2 Contidos

- Repaso de conceptos teórico-prácticos do grao elemental: continuación exercicios cromáticos, requinteo, tonalidades estudadas e ornamentación tradicional.
- Práctica da interpretación a dúo de gaitas.
- Estudio de exercicios de técnica interválica.
- Traballo da articulación e ornamentación.
- Práctica de empalletado e empallonado.
- Traballo da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 3º grao elemental.
- Escrita de ornamentación e articulación

9.5.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 4º de grao elemental
- Mostrar coñecementos das diferentes escalas
- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 3º de grao elemental

9.5.3.1 Mínimos esixibles

- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.5.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador:

- *Lusiña*. Edelmiro Fernández
- *O brumeigo*. Edelmiro Fernández
- *O preguiceiro*. Iván Costa.
- Rep. de Ricardo Portela

Libros de consulta:

- *Tocatas varias*. Iván Costa
- *Doce polainas enteiras*. Ed. Astrid Filgueira e José Presedo

9.6 Curso: 2º de grao profesional

9.6.1 Obxectivos

- Fomentar o interese musical do alumnado.
- Interpretar o repertorio prestando atención á ornamentación, fraseo, estilo...
- Demostrar coñecementos sobre o segundo rexistro do instrumento
- Mostrar coñecementos das diferentes escalas
- Demostrar coñecementos no uso dos diferentes bordóns.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Improvisar co uso de ornamentación e articulación
- Asentar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.6.2 Contidos

- Traballo da articulación e ornamentación.
- Práctica de empalletado e empallonado.
- Traballo da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 4º grao elemental.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica intervállica.
- Escrita e improvisación de ornamentación e articulación

9.6.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 4º de grao elemental
- Mostrar coñecementos das diferentes escalas
- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 4º de grao elemental

9.6.3.1 Mínimos esixibles

- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.6.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- *Choriño*. Pedro Lamas
- *Os garlochos*. Pablo F. Rial
- Calquera estudo dos 22 estudos tonais fáceis para o 2º registro.
- Rep. de Julio Vázquez

Libros de consulta:

- *Caderno 14: Luvás Verdes. Fandango desesperado*. Pedro Lamas Varela
- *Colleita Propia*. Pablo F. Rial
- *22 estudos tonais fáceis para o 2º registro*. Paulo P.
- CD “Os nosos gaiteros. Julio Vázquez Carril”

9.7 Curso: 3º de grao profesional

9.7.1 Obxectivos

- Interpretar o repertorio prestando atención á ornamentación, fraseo, estilo...
- Demostrar coñecementos sobre o segundo rexistro do instrumento
- Mostrar coñecementos dos diferentes modos.
- Demostrar coñecementos no uso dos diferentes bordóns.
- Compoñer variacións de obras do repertorio.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Improvisar variacións de corte tradicional.
- Asentar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.7.2 Contidos

- Traballo da articulación e ornamentación.
- Práctica de empalletado e empallonado.
- Traballo da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 1º de grao profesional.
- Continuación do estudo de exercicios de técnica intervállica.
- Escrita e improvisación de variacións para gaita a xeito tradicional.

9.7.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 1º de grao profesional
- Mostrar coñecementos dos diferentes modos.
- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 1º de Grao Profesional

9.7.3.1 Mínimos esixibles

- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.7.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- *Melencho*. Daniel Lumbreras
- *A cachimba dourada*. Iván Costa
- Rep. de Ramón da Chiculateira

Libros de consulta:

- *Gaita 2.1*. Ed. Milo Romero
- *Tocatas varias*. Iván Costa

9.8 Curso: 4º de grao profesional

9.8.1 Obxectivos

- Demostrar solvencia na interpretación considerando ornamentación, fraseo, estilo...
- Demostrar coñecementos sobre o segundo e terceiro rexistro do instrumento
- Mostrar coñecementos das diferentes tonalidades, escalas e modos.
- Demostrar desenvolvemento no uso dos diferentes bordóns.
- Interpretar obras propias de autor e alleas en xeral.
- Compoñer obras para gaita baseadas en temas tradicionais ou populares.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Asentar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.8.2 Contidos

- Práctica e consolidación dos diversos tipos de ornamentación.
- Práctica de empalletado e empallonado.
- Consolidación da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 2º Grao profesional.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.
- Estudio de posicións alternativas de dixitación.
- Composición para gaita a xeito tradicional.

9.8.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 2º de grao profesional
- Realizar unha composición ou arranxo sobre un tema tradicional/popular galego
- Mostrar coñecementos das diferentes tonalidades, escalas e modos.
- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 2º de Grao Profesional

9.8.3.1 Mínimos esixibles

- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.8.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- *Cançom segunda do Mimo morto*. Paulo P.
- *Canto de pena*. Milo Romero
- *Swing con grelos*. Agustín Sánchez.
- Repertorio de Manuel Villanueva

Libros de consulta:

- *Gaita 2.1*. Ed. Milo Romero
- *Nove cançoes do Mimo morto e umha cançom de amor*. Paulo P.
- *Xoán Tilve. Gaitero de Campañó*. Óscar Ibáñez e Xavier Groba

9.9 Curso: 5º de grao profesional

9.9.1 Obxectivos

- Demostrar solvencia na interpretación considerando ornamentación, fraseo, estilo...
- Demostrar coñecementos sobre o segundo e terceiro rexistro do instrumento
- Mostrar coñecementos das diferentes tonalidades, escalas e modos.
- Demostrar desenvolvemento cos diferentes bordóns.
- Interpretar obras propias de autor e alleas en xeral.
- Desenvolver da técnica instrumental profesional.
- Compoñer obras para gaita baseadas en temas tradicionais ou populares.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Dominar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.9.2 Contidos

- Dominio dos diversos tipos de ornamentación.
- Dominio do empalletado e empallonado.
- Perfeccionamento da articulación e ornamentación.
- Dominio da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Perfeccionamento da articulación e ornamentación.
- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 3º Grao profesional.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.
- Estudio de posicións alternativas de dixitación.
- Transcrición de pezas con ornamentación galega.
- Composición para gaita a xeito tradicional.
- Continuación exercicios de técnica a nivel avanzado.

9.9.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 3º de grao profesional indicando ornamentación
- Realizar unha composición ou arranxo sobre un tema tradicional/popular galego
- Mostrar coñecementos das diferentes tonalidades, escalas e modos.

- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 2º de Grao Profesional

9.9.3.1 Mínimos esixibles

- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.9.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- *Cançom terça do Mimo morto*. Paulo P.
- *Donosti*. Daniel Bellón
- Estudos en Cm e Em dos *24 estudos tonais para gaita galega*
- Rep. de Siderio de Vilarmide

Libros de consulta:

- *24 estudos tonais para gaita de fol*. David Bellas
- *Siderio de Vilarmide*. Editorial Canela
- *BellónMaceiras. Melodías*. Daniel Bellón e Diego Maceiras
- *Nove canções do Mimo morto e umha cançom de amor*. Paulo P.

9.10 Curso: 6º de grao profesional

9.10.1 Obxectivos

- Demostrar solvencia na interpretación considerando ornamentación, fraseo, estilo...
- Demostrar coñecementos sobre o segundo e terceiro rexistro do instrumento e saber empregalo en estudos e/ou obras.
- Mostrar dominio das diferentes tonalidades, escalas e modos
- Demostrar un total desenvolvemento cos bordóns.
- Interpretar obras propias de autor e alleas en xeral.
- Desenvolver da técnica instrumental profesional.
- Compoñer obras para gaita baseada no análise do folclore.
- Facer un traballo de investigación sobre a gaita en xeral ou o folclore galego en particular.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Dominar a linguaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.10.2 Contidos

- Consecución dun repertorio axeitado con vistas a unha continuación dos estudos.
- Dominio e diferenciación das ornamentacións.
- Dominio da afinación do instrumento e dos diferentes bordóns.
- Transcrición de repertorio tradicional a unha voz de nivel 4º Grao profesional con ornamentación
- Continuación do estudio de exercicios de técnica intervállica.
- Estudio de posicións alternativas de dixitación.
- Composición para gaita a xeito tradicional.
- Continuación exercicios de técnica a nivel avanzado.

9.10.3 Criterios de avaliación

- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual
- Realizar transcricións de nivel 4º de grao profesional indicando ornamentación
- Realizar unha composición ou arranxo sobre un tema tradicional/popular galego
- Mostrar dominio das diferentes tonalidades, escalas e modos.

- Interpretar de memoria repertorio concordante co nivel educativo
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Ler á vista obras de nivel 3º de Grao Profesional

9.10.3.1 Mínimos esixibles

- Participar no concerto de fin de grao
- Demostrar sensibilidade auditiva á hora de afinar como solista e en grupo
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe progresiva individual

9.10.4 Recursos didácticos

Repertorio orientador

- Estudos en EbM e Gm dos *24 estudos tonais para gaita de fol*
- *Luces do Atlántico*
- *Enredadas*
- *Cançom primeira do Mimo morto*
- Rep. de Xosé Marentes

Libros de consulta:

- *24 estudos tonais para gaita de fol*. David Bellas
- *Luces do Atlántico*. Ernesto Campos.
- *Enredadas*. María Mendoza
- CD “Os nosos gaiteirto. Xosé Marentes”
- *Nove canções do Mimo morto e umha cançom de amor*. Paulo P.

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento desta materia para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do ProxectoEducativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos expostos e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos interesesdo alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidose obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12.ANEXOS

12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

12.1.1 Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro. DOG do 31 de outubro de 2007): Artigo 11º.- Acceso ó primeiro curso de Grao Profesional.

Para acceder ó primeiro curso das ensinanzas profesionais de música cumprirá superar unha proba específica de acceso. Mediante esta proba valorarase a madureza, as aptitudes e os coñecementos para cursar con aproveitamento as ensinanzas profesionais, de acordo cos obxectivos establecidos neste decreto.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará o procedemento de acceso ó primeiro curso, que se axustará o disposto nos puntos seguintes.

Para todas as especialidades, agás para a de canto, a devandita proba consistirá en:

- Interpretación, no instrumento da especialidade que opte, de tres obras pertencentes a distintos estilos, das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.
- Exercicio para avaliar a capacidade auditiva do alumnado e os seus coñecementos teóricos e prácticos da linguaxe musical. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70% e o segundo nun 30%.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música):

Capítulo II. Artigo 5º. (...)O número máximo de probas de acceso a grao profesional

que poderá realizar cada aspirante é de catro: dúas convocatorias ó primeiro curso e outras dúas convocatorias a calquera outro curso que non sexa o primeiro. Para estes efectos, non se computarán as probas nas que se obtivera a puntuación mínima establecida para o acceso.

Capítulo III. Artigo 9º. Os/As aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicio provistos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/a aspirante á praza.

Capítulo III. Artigo 10º. Os/As aspirantes serán convocados para a proba nun único chamamento, e excluírase del quen non compareza. Non obstante poderanse considerar os casos de forma maior, debidamente xustificadas e apreciadas polo tribunal, para os efectos dun posterior chamamento. A non asistencia á proba suporá a perda da correspondente convocatoria.

12.1.2 Exame

Segundo o anteriormente exposto, o alumnado deberá interpretar tres obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, escollidas do repertorio orientador do cuarto curso do grao elemental. Os contidos específicos desta proba serán os correspondentes ao cuarto curso do grao elemental recollidos nesta programación.

12.1.3 Criterios de avaliación

- Coñecemento do instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe
- Memorizar textos musicais concordantes co nivel educativo
- Demostrar a correcta asimilación da técnica do brazo esquerdo e de estabilidade doson.
- Avaliación de actitudes, procedementos e conceptos asimilados polo/a alumno/a.
- Lectura á vista de pequenos fragmentos

Nota:

O/A aspirante deberá entregar ao tribunal unha lista e copia das obras que vai interpretar.

12.1.4 Repertorio Orientador

- Obras de Les Fleurs, op. 4, Ph. Delavigne
- Suites de Suites a deux muzettes..., op. 11, J. B. de Boismortier
- Suites de Duo Galants, op. V, Esprit-Philippe Che´deville
- Duos barrocos fáceis para gaita de fole, Paulo Glez.

12.2 Probas de acceso a outros cursos do grao elemental (2º, 3º e 4º cursos)

12.2.1 Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanza de réxime especial de música)

Artigo 8º.- Acceso a outros cursos

a) Poderase acceder a calquera outro curso do grao elemental sen ter superado os anteriores, sempre que se supere a correspondente proba.

En calquera caso, o acceso a outro curso do grao elemental estará supeditado á existencia de prazas vacantes na especialidade solicitada.

b) Estas probas avaliarán, ademais das aptitudes e da idade idónea, a capacidade e os coñecementos dos alumnos e das alumnas para continuar os estudos nas especialidades instrumentais para as que se solicite a praza.

c) En todo caso, para o acceso aos cursos do grao elemental a idade mínima de acceso será de oito anos e a máxima de catorce anos, cumpridos ou por cumprir dentro do ano natural.

(Extracto da circular 4/2008 pola que se regulan as probas de acceso ao grao elemental das ensinanza de réxime especial de música)

5. En todas as especialidades as probas constarán de dous exercicios, que terán carácter eliminatorio e consistirán en:

a) Interpretación, no instrumento da especialidade á que se opte, de dúas obras de libre elección e unha obra ou exercicio a primeira vista proposto polo tribunal.

b) Exercicio teórico-práctico para avaliar a capacidade auditiva e vocal, así como os coñecementos de linguaxe musical.

8. No desenvolvemento das probas, o exercicio de interpretación instrumental farase en primeiro lugar. Cada un dos exercicios puntuarase de 1 a 10 puntos. Necesitarase un mínimo de 5 puntos en cada un deles para considerar a cualificación como positiva. Unha vez superados os dous exercicios, procederase ao cálculo da media ponderada, que se axustará ás seguintes porcentaxes:

a) Interpretación instrumental: 60 %.

b) Exercicio auditivo, vocal e de linguaxe musical: 40%.

11. Para concorrer ás probas de acceso, naquelas obras que así o requiran, os/as aspirantes deberán aportar os seus músicos acompañantes.

12. Os/As aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais, non aceptándose fotocopias das mesmas para o exame.

12.2.2 Exame

Os/As alumnos/as deberán interpretar dúas obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, presentando unha copia das mesmas para o tribunal, escollidas do repertorio orientador (anexo 1), ou outras obras de dificultade similar. Os contidos específicos desta proba serán os do mesmo curso desta programación.

12.2.3 Criterios de avaliación

- Coñecemento do instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe
- Memorizar textos musicais concordantes co nivel educativo
- Demostrar a correcta asimilación da técnica do brazo esquerdo e de estabilidade doson.
- Avaliación de actitudes, procedementos e conceptos asimilados polo/a alumno/a.
- Lectura á vista de pequenos fragmentos

12.2.4 Repertorio orientador

O repertorio orientador do curso ao que se desexe acceder será o correspondente a curso inmediatamente anterior que figura nesta programación

12.3 Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º, 5º e 6º cursos)

12.3.1 Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Artigo 12º.- Acceso a outros cursos

Poderase acceder a calquera outro curso das ensinanzas profesionais sen ter cursado os anteriores sempre que, a través dunha proba, a persoa aspirante demostre posuír os coñecementos necesarios para cursar con aproveitamento as ensinanzas correspondentes.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria deberá regular o procedemento de acceso a calquera outro curso, que se axustará ao disposto nos puntos seguintes.

Esta proba constará de dous exercicios:

1. Interpretación, no instrumento, de tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte, e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

2. Exercicio teórico-práctico para valorar os coñecementos das materias dos cursos anteriores a que se opte. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos os exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70 por cento, e o segundo nun 30 por cento.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008 pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Capítulo III. PROBAS DE ACCESO

Artigo 9º.-

Os/As aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicioprovidos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No caso de que a proba de acceso require da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/a aspirante á praza.

12.3.2 Exame

Segundo o anteriormente exposto, o alumnado deberá interpretar tres obras de diferentes estilos e polo menos unha delas de memoria, escollidas do repertorio orientador do curso inmediatamente anterior ó que se desexe acceder. Os contidos específicos desta proba serán os correspondentes ao dito curso e recollidos nesta programación.

12.3.3 Criterios de avaliación

- Coñecemento do instrumento e a súa morfoloxía
- Mostrar nos exercicios, estudos, e/ou obras capacidade de aprendizaxe
- Memorizar textos musicais concordantes co nivel educativo
- Demostrar a correcta asimilación da técnica do brazo esquerdo e de estabilidade doson.
- Avaliación de actitudes, procedementos e conceptos asimilados polo/a alumno/a.
- Lectura á vista de pequenos fragmentos

Nota:

O/A aspirante deberá entregar ao tribunal unha lista e copia das obras que vai interpretar.

12.3.4 Repertorio orientador

O repertorio orientador do curso ao que se desexe acceder será o correspondente ao curso inmediatamente anterior que figura nesta programación

12.4 Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.4.1 Contidos da proba

- Presentación por parte dos/as aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.

12.4.2 Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.5 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20 %	
Adecuación á partitura	20 %	
Calidade do son e/ou afinación	20 %	
Interpretación	25 %	
Actitude	15 %	